

ת"פ (ירושלים) 1390-09-20 - מדינת ישראל נ' הראל מאושר ע"י

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 1390-09-20 מדינת ישראל נ' מאושר

לפני כבוד הנשיא שמואל הרבסט

בעניין: המאשימה

מדינת ישראל
ע"י ענף תביעות
משטרת ישראל
מחוז ירושלים

נגד

הראל מאושר ע"י ב"כ עוה"ד
מ. עירוני

הנאשם

גזר דין

כתבי האישום והסדר הטיעון

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות המיוחסות לו בתיק העיקרי ובשני תיקים נוספים אשר אותם צירף, במסגרת הסדר טיעון.

כתב האישום בתיק העיקרי מתייחס ליום 25.5.20, אז התגלע ויכוח בין הנאשם לאמו, עימה הוא מתגורר. במהלך הוויכוח, השתולל הנאשם בבית, הכה את אמו בכך שלפת בחוזקה את ראשה בשתי ידיו, לפת את כתפיה וידיה. האם ניסתה להתקשר למשטרה ובתגובה נטל הנאשם בחוזקה את הטלפון מידה, זרק אותו לרצפה וכתוצאה מכך, הטלפון נשבר. באותן נסיבות, הנאשם שבר בקבוקי זכוכית בחדר האמבטיה.

בגין כך הורשע הנאשם בעבירות של תקיפה סתם והיזק לרכוש במזיד, לפי סעיפים 379 ו-452 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

כתב האישום בת"פ 36397-09-20 מתאר כי ביום 5.5.20 בסמוך לשעה 2:05, הגיעו ליישוב הר אדר שוטרים בעקבות פניה למוקד 100 על חבורת נערים אשר ביניהם נער משתולל.

כאשר השוטרים הגיעו למקום, הנאשם הגיע לעברם והחל לקלל אותם. השוטר ביקש מהנאשם להזדהות והנאשם החל להגיד לו מספר, תוך שהוא צועק ומשתולל במקום, ואדם אחר מרחיק אותו

עמוד 1

השוטר שאל את הנאשם מספר רב של פעמים למספר תעודת הזהות שלו, והנאשם קילל את השוטר נמרצות. השוטר השיב לנאשם כי אם ימשיך לקלל אותו הוא ייקח אותו בניידת, והנאשם השיב לשוטר בתגובה: "אני שם עליך זין, בואו תפתחו אותי ותראו איך אני שם עליכם זין גם במח"ש אני אראה לכם מה זה, אתה בן זונה זה מה אתה". אדם שהיה במקום הדף את הנאשם לאחור ואמר לו להפסיק.

הנאשם המשיך לקלל, השוטר שב והורה לו להזדהות ואמר לו כי אם ימשיך, יעוכב לתחנה, אך הנאשם השיב לשוטר: "ישרמוטה אתה לא יכול לעצור אותי". האחר אמר לנאשם לתת את מספר תעודת הזהות שלו לשוטר, והנאשם אמר לו: "אל תתקרב אליי". השוטר אמר לנאשם כי אם ימשיך בהתנהגותו, הוא יאלץ לרסס עליו גז מדמיע, והנאשם בתגובה ענה לו, תוך שהוא מניף לעברו את האצבע האמצעית ואומר "אני שם עליך זין גדול".

השוטר המשיך לדרוש מהנאשם להזדהות והנאשם השיב לו: "הנה מספר תרשום יזונה .. אני מכין לך מוות". האחר פנה אל השוטר ואמר: "שומע הוא שאתה קצת".

בשלב זה החל הנאשם לרוץ ולהתרחק מהשוטר, השוטר רץ אחריו כמה עשרות מטרים, תפס אותו בסמוך למקום, והורה לו לרדת לרצפה. הנאשם הרים את ידו לעבר השוטר, ובשלב זה השוטר ריסס את פניו בגז מדמיע.

בשל מעשיו אלה, הורשע הנאשם בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, העלבת עובד ציבור ושכרות לפי סעיפים 275, 288 ו-193 לחוק העונשין.

כתב האישום בת"פ 59262-06-21 מתייחס ליום 20.6.21, אז הועסקו הנאשם ואיליי גבריאליו המתלונן כשליחים במסעדה "טל בורגרס" במבשרת ציון.

באותו מועד, בחזית המסעדה, התגלע ויכוח בין הנאשם למתלונן באשר לשימוש בקטנוע של המסעדה. הנאשם קרב אל המתלונן ונצמד אליו באופן מאיים. המתלונן הרחיק אותו באמצעות ידיו ובתגובה הניף הנאשם את ידו המאוגרפת לעבר פניו של המתלונן.

הנאשם נגח בראשו של המתלונן והכה בחוזקה במכת אגרוף בפניו, ולמתלונן נגרמה חבלה בדמות פצע מדמם באפו.

הנאשם והמתלונן נפרדו והתרחקו, הנאשם שב למסעדה ויצא מתוכה בחלוף מספר שניות לעברו של המתלונן בעודו נוטל מכיס מכנסיו סכין מתקפלת שאורך להבה כ-7 ס"מ ורץ לעבר המתלונן בעודו אוחז בסכין ביד ימין בצמוד לגופו.

בשל כך, הנאשם הורשע בעבירות של איומים, תקיפה הגורמת חבלה של ממש והחזקת אגרופן או סכין שלא כדיון, לפי סעיפים 192, 380 ו-186(א) לחוק העונשין.

הסדר הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמה לעונש, ולאחר ששירות המבחן ערך מספר תסקירים בעניינו

של הנאשם, טענו הצדדים את טיעוניהם לעונש.

תסקירי שירות המבחן

תסקירי שירות המבחן מלמדים שהנאשם, כיום בן כ-23 שנים, רווק ללא ילדים, טרם מעצרו התגורר בבית משפחתו בהר אדר ועבד כשליח במסעדה.

שירות המבחן תיאר כי הנאשם התמודד עם קשיים שונים מגיל צעיר, בין היתר, בעקבות גירושי הוריו והצורך למצוא את מקומו במשפחות החדשות שבנו. בגיל צעיר החל בשימוש בסמים. ענישה מוחשית ומותנית שהוטלה עליו בעבר עקב מעורבות חוזרת בפלילים, לא יצרה רתיעה מפני הישנות התנהגות עוברת חוק ואלימה ולא סייעה לו בהצבת גבולות ומיתון תגובותיו האלימות.

ביום 31.8.21 הנאשם שוחרר ממעצרו למכינה קדם צבאית "אחד משלנו" בתנאים מגבילים, לפי החלטת בית המשפט.

תסקיר מיום 13.1.22 מביא את דיווח המכינה ממנו עולה כי שהות הנאשם במכינה רצופת עליות ומורדות, אך במגמה חיובית והתקדמות באופן כללי. הוא לקח חלק בתהליך הקבוצתי והתאמץ להשתתף בתוכנית המכינה, אך לא פעם התקשה לקום בבקרים ולהיכנס בקביעות לשיעורים. לאחר שהיה מעורב באירוע משמעותי נשלח הביתה לזמן חשיבה, אך חזר עם מוטיבציה להמשיך בתהליך חיובי.

עדכון דחוף ששלח שירות המבחן ביום 22.2.22 תיאר כי על אף שהייה של כ-5 חודשים במכינה ומאמצים ניכרים מצדו לצלוח את התהליך, לאורך התקופה, הנאשם היה מעורב במספר אירועים משמעותיים, חלקם תוך צריכת אלכוהול. בנוסף, היה מעורב בקטטה עם חניך נוסף, בה נהג באלימות משמעותית כלפיו, והוחלט כי הנאשם לא יוכל להמשיך את התהליך במכינה.

עם זאת, הוחלט במכינה לאפשר לו להזדמנות להשתלב בסדנה של 3 חודשים אשר מהווה תהליך הכנה למכינה קדם צבאית, הכולל מעטפת טיפולית הדוקה יותר שאם יצלח אותה, יישקל מחדש שילובו במכינה. באותו שלב, הנאשם שהה בבית אמו, כחלופת מעצר שאושרה על ידי בית המשפט.

תסקיר מיום 6.7.22 מתאר כי הנאשם שוהה במעצר בית בבית אמו ואינו עובד, זקוק למסגרת טיפולית כוללת ומשמעותית, אשר תענה על צרכיו. בדיקות שמסר העידו על ניקיון משימוש בסמים, מלבד שתי בדיקות, בהן נמצאו שאריות אמפטימינים, שעשויים לנבוע מנטילת ריטלין כטיפול תרופתי שנוטל במרשם.

שילובו בסדנה שעליה הומלץ במכינה לא התאפשר בשל מצוקת כוח אדם, והוא הופנה לשילוב במכינה קדם צבאית "הזדמנות לשנות", הפועלת לסייע לבני נוער העומדים לקראת גיוס לשירות צבאי.

תסקיר מיום 28.8.22 עדכן כי בדיקות שהנאשם הוסיף למסור לשירות המבחן נמצאו נקיות מסמים ולא נפתחו לחובתו תיקים חדשים. הוא ביטא רצון להשתלבות במכינה והיה נכון לקחת חלק בהליך

אינטנסיבי, תוך שביטא מוטיבציה רבה לגיוס לשירות צבאי בתום המכינה ולצורך המשך המעקב נתבקשה דחיה נוספת.

תסקיר מיום 18.1.23 מתאר כי במהלך תקופת הדחיה, הנאשם השתלב במכינה "הזדמנות לשנות". העובדת הסוציאלית במכינה דיווחה, כי הנאשם התקשה לשמור על יציבות, רצף ותפקוד והיה בעל מוטיבציה נמוכה להשתלבות בה. הוא הורחק מהמכינה מספר פעמים, בשל חוסר התגייסותו להליך הטיפול ותוקפנות אשר הפנה לעיתים מול הגורמים המלווים. לאחר הרחקתו האחרונה מהמקום, הוחלט בצוות הטיפולי לקיים הערכות מחודשת באשר להליך הטיפולי בעניינו והוחלט להחזירו למכינה לניסיון נוסף בתנאים, והוא נמצא באותה עת בהליך טיפולי הדוק, דורש ועוטף יותר מהצוות.

שירות המבחן ציין כי במהלך חודש דצמבר זומן פעמיים לפגישה בשירות המבחן, אך לא הופיע ולא יצר קשר ושירות המבחן התרשם באותה עת, כי על אף הצהרתו בעבר ורצונותיו להשתלב במכינה, הוא מבטא אמביוולנטיות באשר לרצונו להשתלב בטיפול ומתקשה בשיתוף פעולה עם שירות המבחן.

תסקיר מיום 30.3.23, דיווח שהעובדת הסוציאלית של המכינה דיווחה שהנאשם התקשה לעמוד בתקופת הדחיה בכל הקריטריונים המצופים ממנו במכינה. התוכנית הייחודית שגובשה עבורו לא הצליחה, והצוות הטיפולי במכינה החליט שישהה בחווה טיפולית באזור מטולה. לאחר ששהה שם כשבוע, שב הנאשם למכינה וקיבל תעודת סיום, עם שאר בני המחזור במכינה. עם זאת, מאחר שלא עמד בכל הקריטריונים שהמכינה דורשת על מנת להמליץ על גיוס לצה"ל, לא תוכנן להגיש בקשה לביטול הפטור שניתן לו מצה"ל.

החל מיום 15.3.23, הנאשם שהה בביתו ועבד במפעל באזור התעשייה של בית שמש, ללא פיקוח מצד אנשי המכינה, וזאת ללא ידיעת שירות המבחן. בשיחה שערך שירות המבחן עם הנאשם, ציין כי הוא שמח על כך שצלח את תקופתו במכינה והביע תקווה להתגייס לצה"ל.

שירות המבחן התרשם באותה עת, כי על אף הצהרותיו המילוליות, הנאשם מתקשה לעמוד בכללים שנדרשו ממנו במכינה, ויש פער בין תפיסת גורמי הטיפול במכינה לתפיסתו אודות תפקודו שם. לצד זאת, צויין כי על אף הקשיים, הנאשם סיים את השתתפותו במכינה.

לפיכך, בהתאם להתרשמות שירות המבחן מהקשיים בתפקודו של הנאשם במכינה, הרחקתו מהמקום וניסיונות חוזרים להתאים לו טיפול אשר לא צלחו, **העריך שירות המבחן כי הנאשם לא היה בשל באותו שלב להמשך הליך טיפולי והמליץ על הטלת מאסר בעבודות שירות.**

תסקיר מיום 29.5.23 מתאר כי מסמך מסכם שערכה מנהלת מכינת "הזדמנות לשנות", ציין כי גורמי הטיפול במכינה מעריכים כי נדרשת הכנה ועבודה נוספת ומקדימה טרם גיוסו לצבא, ועל כן הומלץ על תהליך נוסף טרם גיוסו. עוד נכתב במסמך זה, כי הנאשם מבטא רצון לשינוי מהותי בחייו ומשקיע בכך מאמצים רבים. הוא עבר דרך משמעותית והשוואת מצבו בתחילת דרכו הטיפולית למצבו כיום, ניכרים הכוחות שגייס בעצמו ובסביבתו על מנת להגיע למקום שבו הוא נמצא כיום. גורמי הטיפול העריכו שעם עבודה והשקעה כזו, נכונה לו התפתחות אישית משמעותית.

דווח כי בחודשים העוברים לעריכת המסמך, הנאשם לא שהה במכונה, אלא חי ועבד בבית שמש בליווי המכונה ונותר בקשר מעקבי עם צוות המכונה.

בשיחה עם שירות המבחן, הנאשם ביטא רצון להמשיך בהליך הטיפול דרך המכונה, הוא ראה בכך התקדמות נכונה עבורו ומסר שיפעל ככל אשר יורו לו גורמי המכונה. הוא ביטא רצון לסיים את ההליך המשפטי בצורה מיטיבה אשר לא תפגע בגיוסו, וציין כי נפגש עם גורם צבאי אשר מסר לו שהפטור שניתן לו יבוטל, והנאשם ציין זאת כגורם מדרבן ומעודד להמשיך הטיפול.

כמו כן, דווח על תיק שנפתח נגדו ביום 17.4.23, על החזקת אגרופן לכאורה, אך טרם הוגש כתב אישום.

בסיכום אותו תסקיר נכתב שהנאשם שהה במכונה אשר שימשה עבורו כחלופת מעצר כחצי שנה, חווה עליות ומורדות, אך ניכר כי משקיע כוחות ומשאבים רבים על מנת לסיים את ההליך בהצלחה.

לאור המלצת המכונה לתקופת הכנה נוספת לנאשם, הומלץ על דחייה בת 3 חודשים נוספים במהלכם ימשיך את התוכנית הטיפולית שהותוותה על ידי המכונה.

תסקיר מיום 17.8.23 דיווח כי הנאשם החל בתוכנית שהתוותה לו המכונה בבאר שבע ביום 19.6.23, אך כעבור כ-3 שבועות, מסרה מנהלת המכונה שהוא אינו לוקח חלק ופעילות בתהליך והוא הוחזר לביתו. הנאשם הסביר בפגישה עם שירות המבחן שלאחר כשבועיים של השתתפות בתוכנית המכונה, יצא לטקס צבאי של חבריו למכונה, ללא אישור המנהלת ולכן הוחלט לסיים את שהותו בדירת המכונה. הוא הסביר שהוא מבין את הסיבה להפסקת ההליך הטיפולי ואת ההשלכות של בחירותיו ומעשיו.

הנאשם עדכן באותה עת כי נפגש עם רשויות הצבא ומצוי איתם בשיח לצורך גיוסו והוא הביע נכונות למצות את ההליך ולהתגייס לצה"ל.

דו"ח הסיכום שערכה המכונה נכתב כי אם הנאשם יקבל מעטפת טיפולית עם גיוסו, יוכל לצלוח את המסלול הצבאי בחוות השומר ולסיים שירות צבאי מלא, אשר יסייע לו בהתפתחותו האישית ולהערכתם ראוי לאפשר לו זאת.

בסיכום אותו תסקיר, שירות המבחן ציין כי על אף שבתקופת שהותו במכונה חווה עליות ומורדות, ניכר כי הנאשם משקיע כוחות ומשאבים רבים על מנת לסיים את התהליך בהצלחה, ולכן יש חשיבות גבוהה לאפשר לו להתגייס לצה"ל ובכך למלא את חובותיו ולהמשיך במסלול נורמטיבי של שגרת חייו.

תסקיר אחרון מיום 30.4.24, מתאר כי בחודשים האחרונים, הנאשם שוהה בביתו ומתכוון לגיוסו. הוא ניגש מספר פעמים ללשכת הגיוס לשם השלמת תהליך הגיוס אל מול הגורמים הרלוונטיים, השלים צו ראשון ונפגש עם קב"ן צבאי והציג תאריך גיוס חדש לחודש יולי.

לדבריו, עבד בחודשים האחרונים בפיצרייה וחזר לטיפול הדרוש לו ונפגש עם השירותים החברתיים לצורך סיוע.

בפגישה האחרונה עם הנאשם, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מצוי בהמשך של שלב גיבוש זהותו, אך מפגין יותר בגרות ובשלות מבעבר ומצליח להתבונן בבחירותיו והשפעותיהן על חייו. הוא מסר כי הוא מכיר במגבלותיו ונכון להתמודד איתן בשירות הצבאי, והדגיש שוב את רצונו, ערכיו ומחויבותו להתגייס לשירות צבאי.

במהלך תקופת הדחיה, לא נפתחו נגדו תיקים חדשים.

לסיכום, שירות המבחן ציין כי מדובר בבחור צעיר אשר עובר תהליך ארוך וניכר כי משקיע כוחות ומשאבים רבים על מנת לסיים את התהליך בהצלחה.

לאור כל האמור ובהמשך לתסקירים הקודמים, הדגיש שירות המבחן כי הוא רואה חשיבות גבוהה לאפשר לנאשם להתגייס לצה"ל ובכך למלא את חובותיו ולהמשיך במסלול נורמטיבי של שגרת חיים אשר יועיל לתהליך שיקומו. לאור גילו וההליך המשפטי המתמשך, הומלץ על סיום ההליכים המשפטיים בעניינו, בענישה אשר לא תעכב את ההליך מול גורמי צה"ל ותאפשר את גיוסו.

טיעונים לעונש

ב"כ המאשימה הגישה בראשית טיעוניה את הרישום הפלילי של הנאשם וציינה כי לחובתו 2 מאסרים מותנים נשוא ת"פ 1517-03-19.

ב"כ המאשימה עמדה על חומרת העבירות שהנאשם ביצע וטענה שהנאשם פגע בערכים המוגנים ברף חומרה גבוהה, פעם על רקע של ויכוח של מה בכך, פעם בבית אמו שאמורה לחוש בביטחון בביתה, ופעם כלפי שוטרים. פוטנציאל הנזק באירועים אלה היה גבוה ובמזל לא נגרם נזק חמור יותר.

לחובת הנאשם עבר פלילי הכולל הרשעה בגין צירוף תיקים שכללו 7 עבירות איומים, 4 תקיפות סתם ו-3 היזק במזיד. הנאשם ריצה מאסר בתיק נוער, עונש שאינו בשגרה בבית משפט לנוער, והדבר מעיד על אופיו.

עברו הפלילי של הנאשם מעיד על אופיו האלים, על חזרתיות למעשי אלימות ואורח חיים עברייני של אדם שאינו יודע גבולות. לאחרונה התנהגותו הסלימה, והוא נקט בהתנהגותו גם נגד אנשי אכיפת החוק. לפיכך, יש צורך בענישה מרתיעה, במיוחד מאחר שהנאשם ביצע את העבירות נשוא התיק העיקרי, בעוד עומדים נגדו תיקים תלויים ועומדים וכאשר מרחפים מעל ראשו 2 מאסרים מותנים בני 4 חודשים חבי הפעלה, אותם לא ניתן להאריך אלא בנסיבות מיוחדות.

באשר לתסקירי שירות המבחן, טענה המאשימה כי עולים מהם דפוסיו הבעייתיים של הנאשם, הקושי בשליטה בכעסים ושליטה עצמית. גם במכינה עלו קונפליקטים וקשיים בהתנהגותו, ובכל זאת ניתנו לו מספר הזדמנויות. לפיכך, המלצת שירות המבחן מבוססת רק לאור עניין הגיוס, כאשר למעשה לא באמת מצוין הליך שיקומי. ההמלצה לא עולה בקנה אחד עם מכלול התסקירים, המלמדים שהנאשם עושה דין לעצמו, פועל באלימות נגד חניכים ואנשי מרות, לא מורתע ממסגרות ומהליכים משפטיים

והוא בעל אופי אלים ובעייתי, משולח רסן. לכן, המאשימה טוענת, אין לחרוג בעניינו ממתחמי הענישה. המאשימה הפנתה לגזר הדין הקודם שניתן בעניינו בבית המשפט לנוער, שם קבע בית המשפט שהנאשם לא ניצל את היד שהושטה לו מספר רב של פעמים, וגם אז טען שהוא מעוניין להתגייס, אך שב לבית המשפט עם 3 כתבי אישום נוספים, ומכאן שמדובר באדם שמביע רצון מילולי בלבד על מנת לסיים את ההליך המשפטי בתוצאה מינימלית ומזערית.

המאשימה הביעה תהייה כיצד הנאשם ירצה עונש של"צ, כאשר לא עמד בכל המסגרות שבהם שהה עד כה, וטענה כי מדובר במקרה הדורש מאסר ממושך בפועל.

באשר לתיק העיקרי, המאשימה עתרה למתחם של 12-24 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית, לת"פ 36397-09-20 למתחם של מאסר קצר ועד 10 חודשים, ובת"פ 1390-09-20, למספר חודשי מאסר ועד 12 חודשים בפועל. המאשימה הסכימה לחפיפה חלקית של המתחמים וביקשה להשית על הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל, ובנוסף להשית עליו את 4 חודשי המאסר המותנה, כך שסך הכל, הנאשם ירצה **24 חודשי מאסר בפועל**.

עוד ביקשה המאשימה להשית על הנאשם מאסר מותנה משמעותי, קנס, פיצוי למתלוננים בתיק העיקרי ופיצוי לע"ת 2 בת"פ 36397-09-20.

הסנגור טען מנגד, כי השנים האחרונות היו שנים מורכבות עבור הנאשם. נסיבות חייו המורכבות מגיל צעיר הובילו אותו למעורבות בפלילים, אך יש לזכור שהוא היה עצור במשך חודש, עד לשחרור בתנאים מגבילים לא קלים של מעצר בית מלא והצטרפות למכינה. הנאשם הודה והורשע, מיד עם שחרורו ממעצר, על מנת להתחיל הליך שיקומי. נכון שתקופת השיקום הארוכה הייתה קשה מנשוא, אך בסופו של דבר, הוא סיים את ההליך השיקומי בהצלחה והוא קיבל את תעודת סיום של המכינה. אלמלא היה ראוי לתעודה זו, לא הייתה מוענקת לו.

הגיוס לצה"ל הוא חלק מהשיקום במיוחד שהנאשם עתיד להתגייס למסגרת שמתאימה לצרכיו, לאחר שנעשו כל הבדיקות על ידי הצבא, והנאשם נמצא נקי מסמים במשך תקופה ארוכה, ולא היה מעורב בפלילים עוד, הוא עשה כברת דרך ארוכה.

בנסיבות הקיימות, הגיוס של הנאשם לצבא, הכרחי לשיקומו. אם לא יתגייס, ירצה מאסר בפועל או בעבודות שירות, אך כעת יש מקום לשקול שליחתו לביצוע של"צ, תוך כדי שירותו הצבאי, וכן לגזור עליו את שאר הרכיבים העונשיים שירתיעו אותו מלחזור על מעשיו.

הסנגור טען שלא ניתן לגזור עונש מאסר על הנאשם כעת ולהחזיר אותו למעגל העבריינות, לאחר שהיה במעצר חודש ימים, במעצר בית שנתיים שלמות, היה חניך בשתי מכינות עם מגבלות, ועמד בהן.

הממונה על עבודות השירות ערך חוות דעת מיום 29.11.23 ומצא את הנאשם מתאים לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

דין והכרעה

הנאשם הורשע בתיק העיקרי בעבירות של תקיפה סתם, בה מוגן הערך החברתי של הגנה על גוף האדם, שלומו ובטחונו, ובעבירה של היזק לרכוש במזיד בה מוגנת זכות הקניין.

נסיבות ביצוע העבירות בכתב האישום חמורות, על אף שמדובר בעבירה של "תקיפה סתם", המצויה במדרג הנמוך של עבירות התקיפה, במיוחד מפני שהן בוצעו כלפי אמו של הנאשם.

תקיפת אם בידי בנה, זועקת וכואבת, בהיותה מנוגדת לערכי מוסר אוניברסליים ויהודיים כאחד, אל מול הציווי "כבד את אביך ואת אמך", הנובע מטבע הבריאה- ההורה אשר הביא את הילד לעולם, מצפה לתחושות ומעשים של כבוד מצד ילדיו. הנאשם הפגין בהתנהגותו את ההפך המוחלט מכך.

מכתב האישום עולה כי במהלך ויכוח בין הנאשם לאמו, הנאשם השתולל והיכה את אמו בכך שלפת בחוזקה את ראשה בשתי ידיו, לפת את כתפיה וידיה, ולאחר מכן זרק ושבר את הטלפון הנייד שלה ושבר בקבוקי זכוכית בחדר האמבטיה, כך שמדובר בנסיבות לא פשוטות של אלימות משולחת רסן ומסוכנת.

קשה לתאר כיצד חשה אמו של הנאשם, כאשר ביקשה להזעיק את המשטרה, בעקבות התנהגותו של הנאשם, בנה, כלפיה.

בהתחשב בערכים המוגנים שנפגעו, הנסיבות המתוארות והענישה הנוהגת, הרי שמתחם העונש **ההולם עבירות אלה נע בין 3 ל- 9 חודשי מאסר לריצוי בפועל.**

בת"פ 36397-09-20 הורשע הנאשם בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והעלבת עובד ציבור, בהן מוגן הערך החברתי של הגנה על עבודת המשטרה ועל השוטרים העוסקים לילות כימים במלאכה של שמירה על הסדר הציבורי.

האירוע בכתב האישום מתאר כיצד שוטרים שנקראו למקום, בעקבות קריאה למוקד המשטרה על חבורת נערים שבהם הנאשם השתולל. הנאשם בהתנהגות משולחת רסן, קילל את השוטרים נמרצות, סירב להזדהות ופנה אליהם בדברים קשים, פוגעים ומאיימים. השוטרים הזהירו את הנאשם לבל ימשיך בהתנהגותו, אך הנאשם המשיך בהתנהגותו האלימה והפוגענית כלפיהם, רץ והתרחק מהשוטרים שקראו לו לעצור ולהזדהות, עד אשר אחד השוטרים רץ אחרי הנאשם, תפס אותו ונאלץ לרסס על פניו גז מדמיע. מעשים מכוערים אלה ביצע הנאשם בעודו שיכור, והם ממחישים את ההשפעה המזיקה של השכרות על הסביבה כולה.

הנאשם פגע במעשיו בעבודת השוטרים אשר נקראו לצורך שמירה על הסדר והשלווה במרחב הציבורי, הוא גילה חוסר מורא מפני החוק ובוז לנציגיו, ובכך פגע בערכים החברתיים המוגנים.

בהתחשב בכל האמור כאן ובענישה הנוהגת בפסיקה, הרי שמתחם העונש **ההולם עבירות אלה נע בין צו שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב ועד מספר חודשי מאסר לריצוי בפועל.**

בת"פ 5962-06-21 הורשע הנאשם בעבירת איומים בה מוגן הערך של הגנה על החירות וזכות הבחירה של האדם, ועבירות של ותקיפה הגורמת חבלה של ממש והחזקת אגרופן או סכין, בהן ביקש המחוקק להגן על זכותו של כל אדם לביטחון, שלום ובריאות.

כתב האישום ממחיש כיצד ויכוח על זוטי דברים הביא את הנאשם לשימוש באלימות נגד חברו לעבודה. הנאשם איים על המתלונן, הניף את אגרופו לעברו ונגח בראשו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, המתלונן נחבל בפניו. הנאשם לא הסתפק בכך ולא הביא לסיומו של האירוע, אלא נכנס למסעדה בה עבדו השניים, הוציא מכיס מכנסיו סכין מתקפלת ורץ לעבר המתלונן בעודו אוחז בסכין.

מעשיו אלה של הנאשם ממחישים את הסכנה הנובעת ממנו והאלימות, השימוש בסכין והאיומים יצרו אירוע חמור, שגרם למתלונן נזק ופציעה, ויכול היה להסתיים בתוצאות חמורות מאלה.

בהתחשב בנסיבות אלה, ובכל הנדרש, מתחם העונש ההולם אירוע זה נע בין חודשי מאסר בודדים ל-12 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

העונש המתאים

הנאשם שלפניי, אדם צעיר בראשית דרכו בחיים.

הנאשם הודה בביצוע העבירות עם תחילת ההליכים, ובכך נטל אחריות על המעשים ושיתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק.

הנאשם הודה בעבירות כשפניו לטיפול ושיקום, ושירות המבחן התגייס לסייע לו בכך, בשיתוף גורמים נוספים.

נסיבות חייו של הנאשם לא היו פשוטות מילדותו, והמצב המשפחתי המורכב וקשיים נוספים שמהם סבל הביאו להתדרדרות שכללה שימוש בסמים ומעורבות בפלילים, עוד בהיותו נער, ועל כך נשפט בבית משפט לנוער, ואף ריצה מאסר בגין כך.

את העבירות כאן ביצע הנאשם בעוד עונש מאסר על תנאי תלוי ועומד נגדו, וכתבי האישום מלמדים על הסתבכויות של הנאשם בפלילים, כשגם הפעם היה מעורב בעבירות אלימות שכללו פגיעה באחרים, קרובים ורחוקים, חברים ואנשי מרות.

עם זאת, בזמן שחלף מאז ביצוע העבירות, דומה שהנאשם התבגר מאז הורשע בעבירות, והוא גייס כוחות להליך טיפולי ארוך שכלל תקופות במכינות המיועדות לצעירים המיועדים לגיוס, והמתמודדים עם קשיים ובעיות דומים לאלה שלו.

השנים שבהן היה הנאשם במעקב של שירות המבחן, תוך כדי שהייתו במכינות, לא היו פשוטות והקשיים שהניעו את הנאשם לביצוע העבירות, באו לידי ביטוי גם כאן. כך, הנאשם התקשה להתמודד עם המסגרות הנוקשות, ומפעם לפעם מעד, התקשה לעמוד בתנאי המקום והיה מעורב באירועים אלימים

עם חניכי המכינה האחרים וגורמים נוספים שם.

אלא שהגורמים הטיפוליים במכינה לא אמרו נואש מהנאשם, ועל אף הקשיים, ולאחר שהתנאים הובהרו וחודדו לו, שבו ושקדו על תוכניות טיפוליות מיוחדות וייעודיות עבורו, ולבסוף, הנאשם סיים את המכינה וקיבל תעודה המעידה על כך.

תוך כדי התהליך שעבר בסיוע הגורמים המטפלים במכינה ובשירות המבחן, הנאשם עמד בקשר אל מול צה"ל, במטרה לבטל את הפטור שניתן לו בעבר ולהתגייס.

לפיכך, לאחר שהצדדים טענו את טיעוניהם לעונש, פנה בית המשפט לשלטונות הצבא כדי לעמוד על אפשרותו של הנאשם להתגייס ככל שיוטל עליו עונש מאסר ולהבין את השפעתו של מב"ד שנפתח בעניינו על הגיוס.

לשכת הגיוס בצה"ל מסרה את התייחסותה לכך ביום 2.10.23, ועל פיה הפטור שניתן לנאשם בוטל לאחר שהוא נמצא בוועדה המתאימה כשיר לגיוס, אך עם זאת, גיוסו כפוף להכרת הדין בעניינו, כאשר עונש **מאסר בפועל** יגרור ביטול צו הגיוס באופן מוחלט. מאידך נכתב, כפי שבדרך כלל מופיע במכתבים אשר נכתבים ע"י לשכת הגיוס, לא ניתן להבטיח את גיוסו אף אם ההליך יסתיים ללא עונש מאסר.

בדיון שהתקיים בפרשת העונש בעניינו, הציג הנאשם לעיון בית המשפט זימון לגיוס ביום 16.7.24, עוד ימים אחדים, ונערך בביתו ביקור מטעם חוות השומר בצה"ל, אליה הוא עתיד להתגייס.

הגורמים המטפלים במכינה מסרו שהנאשם ביטא רצון לשינוי מהותי בחייו והשקיע בכך מאמצים רבים. הוא עבר דרך משמעותית ובהשוואת מצבו בתחילת דרכו הטיפולית למצבו כיום, ניכרים הכוחות שגייס בעצמו ובסביבתו על מנת להגיע למקום שבו הוא נמצא כיום.

שירות המבחן הגיע גם הוא למסקנה דומה ומסר שהנאשם השקיע כוחות רבים על מנת לסיים את התהליך בהצלחה וכי קיימת חשיבות גבוהה לאפשר לו להתגייס לצה"ל ובכך להמשיך במסלול תקין בחייו אשר יועיל גם להמשך שיקומו.

בדיון אשר התקיים ביום 14.7.24 הועלתה סוגית הארכת המאסר המותנה התלוי ועומד נגד הנאשם. ב"כ הנאשם ציין כי אומנם העבירות בהן הורשע הנאשם אומנם אינן לקוחות מתחום הסמים אך הוא השתמש בסמים במשך השנים, ושימוש זה היווה רקע לביצוע העבירות המתוארות בכתבי האישום ואשר בעובדותיהם הודה הנאשם.

שני מסמכים הוגשו לעיוני בעניין זה.

הראשון, מקורו בפסיכותרפיסט ומטפל במוסיקה, מר יואל שושן, אשר תיאר כי בפגישות עמו '**עלו נושאים של שימוש בסמים...**'.

השני, מכתבה של הפסיכיאטרית ד"ר טל שחר - מלאך, מיום 5.7.24.

ד"ר מלאך ציינה כי אצל הנאשם התגלה 'שימוש לרעה בקנאביס, אלוהול וסמים הלוצנטוריים עם התקפי חרדה ודיסוציאציה נלווים...'

עם זאת, כיום, הופסק לחלוטין השימוש בסמים, מצב רוחו של הנאשם מאוזן יותר, רגוע יותר, ומצליח להחזיק סדר יום, מתאמן בחדר כושר ויוצא יותר מן הבית.

הנאשם אף ציין כי אינו מעוניין בטיפול בתרופה הנקראת 'לוריבן' וזאת בשל חשש שלו להתמכרות.

סעיף 85 (א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, מלמד כי ניתן להשתמש בסעיף 56 לחוק, העוסק בהארכת מאסר מותנה, יותר מפעם אחת, אם שוכנע בית המשפט 'כי לא יהיה זה צודק להפעיל את המאסר על תנאי משום שיש סיכוי לשיקומו של האדם, כי הפעלת המאסר על תנאי יעשה לו נזק חמור וכי אין סיכון לשלום הציבור בשל הארכת התנאי'.

סעיף זה אף מלמד כי יש להשתמש בתסקיר שירות מבחן על מנת לבחון את ההתקדמות בטיפול.

כאמור, התסקיר מלמד על דרך טיפולית לא קלה אך גם לא קצרה אותה עבר הנאשם, וכעת, רואים גורמי הטיפול את הגיוס לצבא כהמשך דרך זו.

לאחר שנתתי דעתי להמלצות הגורמים המטפלים, שקלתי את הטענות שהעלו שני הצדדים לעונש ובחנתי היטב את התהליך שהנאשם עבר, מצאתי כי על אף הקשיים, אי מושלמותו והמהמורות המשמעותיות שהיו בו, מדובר בתהליך שמראה דרך משמעותית שהנאשם עבר. על כך מעידה בעיקר נכונותו, רצונו ויוזמתו הפעילה אל מול גורמי הגיוס בצבא לצורך גיוסו לשירות צבאי.

מדובר בצומת דרכים משמעותית לנאשם, אשר כבר עמד בפני הליכים פליליים בבית המשפט לנוער. בפעם הקודמת, הנאשם בחר במסלול הלא נכון, כאשר שב וביצע עבירות, אך הפעם הוא עבר תהליך משמעותי, במעורבות של גורמים מקצועיים במסגרת המכינות הקדם צבאיות ויש יסוד של ממש לצפות, שהפעם, עם התבגרותו, בשלותו והבנתו את המשמעות של ההליכים הפליליים נגדו, יבחר בדרך הטובה.

משום כך, אני מוצא כי מדובר במקרה המאפשר חריגה ממתחמי הענישה לצורך המשך שיקומו של הנאשם.

עם זאת ולמרבה הצער, הנאשם ביצע את העבירות בעוד עונשי מאסר על תנאי עומדים נגדו, ולכן בפני עונש מאסר מותנה, חב הפעלה מת"פ 19-13-1517 מבית המשפט לנוער בירושלים, הקובע כי הנאשם יירצה 3 חודשי מאסר, אם יעבור על עבירת תקיפה, וחודש מאסר אם יעבור על עבירת היזק לרכוש במזיד או איומים, וזאת תוך שנתיים ממועד מתן גזר הדין, 6.8.19.

כתבי האישום שלפניי מלמדים שהנאשם ביצע את העבירות הללו פעמיים, כך שקיימת חובת הפעלה של העונש המותנה, אלא שהסיכוי לשיקומו של הנאשם בדרך של שירות צבאי אשר מהווה נדבך חשוב בבניין אישיותו של כל ישראלי, על אחת כמה וכמה בתקופה בה אנו מצויים, ועל אחת כמה וכמה בעניינו של נאשם זה, גבוהה היא וחשובה היא, והפעלתו של המאסר המותנה תביא להטלת עונש

הכולל רכיב מאסר ומכאן שהשירות הצבאי יבוטל ולא יתקיים עוד.

לעיתים, 'כל המציל נפש אחת כאילו הציל עולם מלא', וכל מי שיביא לבניין אישיותו של אדם אחד בצורה נכונה וטובה, מציל בכך לא רק אותו אלא גם את זרעו אחריו ואת צאצאיו.

הנאשם, החל מגיל צעיר היה מצוי מעבר לקווים, פתר את בעיותיו באמצעות אלימות וסמים, ומכאן נולדו כתבי האישום אשר במסגרתם הודה.

כיום, אומנם התבגר הנאשם, אך עדיין מדובר בצעיר, בתחילת שנותיו, אשר אישיותו מצויה בתהליך התגבשות כאשר כיום התגבשות זו מושכת לכיוון החיובי בעוד שבעבר הובילה להתגבשות לכיוונים שליליים הפוגעים בחברה.

הסמים היוו גורם של ממש בהליך התדרדרותו וכעת משהה הנאשם במכינה, על אף שחווה עליות ומורדות, ניכר, כי לדברי שירות המבחן השקיע כוחות ומשאבים רבים על מנת לסיים את התהליך הטיפולי בהצלחה.

הפעלתו של המאסר המותנה והטלת מאסר בפועל תגדע מסלול זה, תסיג את הנאשם אחור ותחזירו מעבר לקווים.

זהו הנזק אשר אותו מבקש סעיף 85 (א) לחוק העונשין למנוע, ולאחר ששקלתי את מכלול ענייניו של הנאשם, נדמה כי יש להצטרף למסלול זה ולתת בידי הנאשם אפשרות לשרת את מדינתו כראוי ולהתגייס מחר לצבא ההגנה לישראל.

סוף דבר:

במצב דברים זה, כשלנגד עיניי מכלול שיקולי הענישה, שיקומו של הנאשם והשיקול הציבורי של השבת הנאשם למסלול חיים תקין אשר בו אין מקום לאלימות ועבריינית, אך יש בו מקום לשירות לתועלת הציבור גם במובן העונשי וגם במובן הלאומי, הרי שאני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

עמוד 12

1. מחדש בזאת את המאסרים המותנים אשר הוטלו בת"פ 1517-13-19 וזאת למשך שנתיים מהיום.
 2. 3 חודשי מאסר אשר לא ירוצו, אלא אם יעבור הנאשם על כל עבירה המנויה על פקודת הסמים המסוכנים ו/או כל עבירה הכוללת אלימות נגד שוטרים וזאת למשך 3 שנים מהיום.
 3. ברגיל, נכון היה להטיל על הנאשם שירות לתועלת הציבור, אולם נדמה כי גיוסו מחר לצבא ההגנה לישראל, מהווה שירות משובח ומובחר לתועלת הציבור הן בהיקפו והן באיכותו ועל כן לא אגזור רכיב זה.
 4. ניתן בזאת צו מבחן למשך שנתיים מהיום.
- רכיב ענישה זה הינו חשוב ומשמעותי נוכח העובדה כי הוא מותיר את שאלת העונש כפתוחה במידת מה על מנת לעקוב אחר הנאשם ולראות כי הוא ממשיך בכיוון החיובי בחייו וככל שלא יהיה כך, חלילה, הרי שיגזר עונשו של הנאשם מחדש.
5. קנס בסך 1,000 ₪ אשר ישולם עד יום 1.1.25, או 90 ימי מאסר תחתיו.
 6. פיצוי בסך 2,000 ₪ לע"ת 2 בת"פ 36397-09-20.
 7. פיצוי בסך 2,000 ₪ לע"ת 1 בת"פ 59262-06-21.
 8. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 4,000 ₪ שלא לעבור על אחת מן העבירות בהן הורשע וזאת למשך שנתיים מהיום. הנאשם הבין והתחייב.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, ט' תמוז תשפ"ד, 15 יולי 2024, בנוכחות הצדדים.